

Rysslands WTO-an slutning

Utrikesdepartementet

2011-12-13

Dokumentbeteckning

KOM(2011) 720

Förslag till rådets beslut om fastställande av Europeiska unionens ståndpunkt i Världshandelsorganisationens relevanta insats om Ryska federationens anslutning till Världshandelsorganisationen

KOM(2011) 726

Förslag till rådets beslut om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, och provisorisk tillämpning av avtalet genom skriftväxling mellan Europeiska unionen och Ryska federationen om förvaltningen av tullkvoter på export av trä från Ryska federationen till Europeiska unionen samt protokollet mellan Europeiska unionen och Ryska federationens regering om tekniska förfaringssätt enligt detta avtal

KOM(2011) 722

Förslag till rådets beslut om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av avtalet i form av en skriftväxling mellan Europeiska unionen och Ryska federationen om förvaltningen av tullkvoter avseende export av virke från Ryska federationen till Europeiska unionen och protokollet mellan Europeiska unionen och Ryska federationen om de tekniska villkoren enligt det avtalet

KOM(2011) 723

Förslag till rådets beslut om undertecknande och provisorisk tillämpning av avtalet mellan Europeiska unionen och Ryska federationen om handel med delar och komponenter för motorfordon

KOM(2011) 725

Förslag till rådets beslut om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av avtal mellan Europeiska unionen och Ryska federationens regering om handel med delar och komponenter till motorfordon mellan Europeiska unionen och Ryska federationen om handel med delar och komponenter för motorfordon

KOM(2011) 721

Förslag till rådets beslut om undertecknande och provisorisk tillämpning av avtalet genom skriftväxling mellan Europeiska unionen och Ryska federationen om bibehållandet av de åtaganden om handel med tjänster som ingår i

KOM(2011) 724

Förslag till rådets beslut om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av avtalet genom skriftväxling mellan Europeiska unionen och Ryska federationens regering angående bibehållandet av det åtaganden om handel med tjänster som ingår i det nuvarande partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Ryssland

KOM(2011) 728

Förslag till rådets beslut om undertecknande och provisorisk tillämpning av avtalet genom skriftväxling mellan Europeiska unionen och Ryska federationen om införande eller ökning av exporttullar på råvaror

KOM(2011) 727

Förslag till rådets beslut om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av avtalet genom skriftväxling mellan Europeiska unionen och Ryska federationen om Ryska federationens införande eller höjning av exporttullar på råvaror

KOM(2011) 715

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1342/2007 om förvaltning av vissa importbegränsningar för vissa stålprodukter från Ryska federationen

Sammanfattning

Ryska federationen har förhandlat om medlemskap i Världshandelsorganisationen (WTO) sedan 1993 och förhandlingarna har nu avslutats. Det ryska anslutningspaketet har godkänts i WTO-arbetsgruppen och är därmed klart för godkännande vid WTO:s ministerkonferens (MC8) i december. Paketet består av ett multilateralt avtal med villkor för Rysslands anslutning, en rapport från arbetsgruppen för Ryska federationens WTO-anslutning, samt två bindningslistor med tullsatser för varor och tjänster.

Totalt behandlas paketet i tio kommissionsförslag. KOM(2011) 720 syftar till att ge kommissionen mandat att godkänna Ryska federationens anslutning vid MC8-mötet i december.

Förslag 721-728 behandlar de fyra bilaterala avtal som den Europeiska unionen har förhandlat direkt med Ryska federationen i anslutning till WTO-förhandlingarna.

Förslag 715 syftar till att upphäva rådets förordning (EG) nr 1342/2007 om förvaltning av vissa importbegränsningar för vissa stålprodukter från Ryska federationen.

Regeringen stödjer kommissionens förslag till beslut.

1.1 Ärendets bakgrund

Ryska federationen har förhandlat om medlemskap i Världshandelsorganisationen (WTO) sedan 1993. Förhandlingarna har löpt längs två spår. I det *bilateral*a spåret har Ryssland förhandlat fram avtal med de WTO-medlemmar som så önskat om de bilaterala aspekterna av marknadstillträde, framförallt tullnivåer. De bilaterala avtalen har sedan dess konsoliderats i två bindningslistor, en för varor och en för tjänster.

I det *multilateral*a spåret har Ryssland inom en arbetsgrupp med alla WTO:s medlemmar förhandlat fram ett avtal om alla de aspekter av Rysslands handelsregim som har med generella handelsregler att göra.

De färdigställda bindningslistorna utgör tillsammans med det multilateral avtalet och en rapport från arbetsgruppen det så kallade anslutningspaketet. Paketet godkändes av arbetsgruppen den 10 november 2011 och förhandlingarna är därmed avslutade. Det formella beslutet om Ryska federationens anslutning väntas fattas vid WTO:s ministerkonferens, MC8, den 15-17 december i Genève.

EU:s medlemsstater har deltagit i förhandlingarna om Ryska federationens WTO-anslutning som ett gemensamt handelsblock företrädare av kommissionen. EU väntas också godkänna WTO-anslutningen gemensamt, varför Rådet inför MC8-mötet måste anta ett beslut enligt KOM(2011) 720 om att ge kommissionen mandat att godkänna Ryska federationens anslutningsvillkor.

Parallellt med WTO-förhandlingarna har EU förhandlat fyra bilaterala avtal med Ryska federationen, vilka kommissionen för EU:s räkning väntas underteckna i samband med MC8-mötet. Varje bilateralt avtal, beskrivna i KOM(2011)721 – 728, är uppdelat på två kommissionsförslag: det första föreslår beslut om underskrift samt provisorisk tillämpning av avtalet, det andra föreslår ingående av avtalet.

I anslutning till Ryska federationens WTO-anslutning föreslås rådet också upphäva en tidigare förordning (EG nr 1342/2007) om förvaltning av vissa importbegränsningar för vissa stålprodukter från Ryska federationen.

1.2 Förslagets innehåll

1.2.1 Rådsbeslut

KOM(2011) 720 - Rådets beslut om den ståndpunkt som ska antas av Europeiska unionen inom de relevanta instanserna av WTO om Ryska federationens anslutning

Kommissionens förslag 720 syftar till att godkänna villkoren för Ryska federationen anslutning till WTO.

Medelvärde för Ryska federationens slutgiltiga importtullar efter WTO-anslutningen är 7,6 %, men varierar mellan olika varugrupper. Drygt hälften av de slutgiltiga tullsatserna ska implementeras under olika utfasningsperioder.

II. Exporttullar

Ryska federationen åtar sig att sänka sina exporttullar på en rad produkter såsom fisk, skaldjur, fröer, mineraler, kemikalier, olja, gas, malmer, trä, papper, skinn och ädelstenar.

III. Tjänster

Ryska federationen åtar sig brett marknadstillträde för stora delar av tjänstesektorn. Anslutningsvillkoren gäller också ökad personrörlighet för tjänstepersonal internt i utländska företag verksam i Ryssland samt förenklade regler för tjänstebesök till landet.

IV. Protokoll åtagande

I den multilaterala delen av WTO-anslutningsprocessen försökte WTO-medlemmarna uppnå likformighet mellan de handelslagar, föreskrifter, administrativa processer och institutioner som Ryska federationen åtog sig i WTO, och de som gällde i tullunionen mellan Ryska federationen, Kazakstan och Vitryssland. Detta arbete resulterade i följande bestämmelser:

a. *Handelsrättigheter* – Ryska federationen antar alla lagar och föreskrifter i anknytning till WTO som behandlar import och export av varor, däribland relevanta GATT-föreskrifter samt *Avtalet om importlicensieringsprocedurer*. Vad gäller import av alkoholhaltiga drycker, läkemedel samt krypteringstekniska produkter kommer Ryska federationen inte längre begära import- eller aktivitetslicenser för att passera tullarna. Vidare kommer inga tidigare utfärdade tillstånd som strider mot WTO-lagstiftning tillåtas efter Ryska federationens anslutning.

b. *Prissättning* – Ryska federationen åtar sig att utföra priskontroll i enlighet med WTO-avtalet samt att inte använda priskontroll för att skydda inhemsk produktion. Avseende gasproduktion och -distribution säkerställer Ryska federationen att detta sker på marknadsmässiga villkor.

c. *Tullförfarande och avgifter* – Ryska federationen anpassar sina regler för tullvärdering efter motsvarande WTO-regler. I praktiken får inte Ryska federationen använda någon form av minimivärde, så som referensvärde, eller fasta värderingsscheman för tullvärdering av en vara. Angående tullkontroller vid gränsövergångar har Ryska federationen tagit fram en utförlig lista över sådana befintliga kontroller med löfte om att avlägsna dem vid tillträde till WTO.

d. *Tekniska handelshinder* – Ryska federationen intygar att alla tekniska regleringar och standards inom Ryska federationen respekterar de avtalade

WTO-principerna om tekniska handelshinder, vilka omfattar transparens, icke-diskriminering och nationell behandling.

2011/12:FPM49

e. *Sanitära och fytosanitära åtgärder (SPS)* – Ryska federationen förbinder sig att använda alla SPS-åtgärder i enlighet med WTO-avtalet från deras anslutning. Detta innebär i synnerhet att SPS-åtgärder 1) endast används i den utsträckning det är nödvändigt för att skydda människor, djur eller växters liv eller hälsa, 2) är baserade på vetenskapliga principer, och 3) inte är mer handelshindrande än nödvändigt för att skydda Ryska federationen.

d. *Handelsrelaterade aspekter av immaterialrätt (TRIPS)* – Ryska federationen accepterar till fullo bestämmelserna i WTO:s så kallade TRIPS-avtal om immaterialrätt från och med dess tillträde.

1.2.2 Bilateral avtal

KOM(2011) 726 och 722 – *Administration av tullkvoter för virkesexport från Ryska federationen*

I samband med dess anslutning till WTO går Ryska federationen med på att sänka sina exporttullssatser för råvirke och tilldelar samtidigt EU en särskild tullkvot för vissa typer av barrträd. Kvoterna har fastställts till en relativt hög nivå, jämfört med förväntad efterfrågan. Virkesexportens tullsatser och kvoter, liksom den andel av dessa kvoter som tilldelas exporten till EU, har ingått i Ryska federationens förteckning över medgivanden och kommer att fogas till protokollet.

Kommissionens förslag syftar därmed till att godkänna ett bilateralt avtal som fastställer de allmänna bestämmelserna för införandet av dessa virkestullkvoter för Rysk export till EU. I synnerhet föreskriver avtalet att EU:s tullkvotsandel ska förvaltas av EU samt att Ryska federationen ska utfärda exportlicenser som bygger på relevant dokument utfärdade av EU. Avtalet ger dessutom en detaljerad teknisk beskrivning av förvaltningen av tullkvoterna, vilken upptecknas i ett bifogat protokoll.

KOM(2011) 723 och 725 – *Avtal om handel med delar och komponenter för motorindustrin*

Inför Ryska federationens anslutning till WTO har det framförts oro från organisationens övriga medlemsstater kring den effekt Rysslands nya regler för investeringar i fordonsindustrin kommer att få. Det ryska fordonsinvesteringsprogrammet medger i dagsläget reducerade importtullar för bildelar och komponenter till investerare som etablerar fordonsproduktionsanläggningar i Ryska federationen, mot att de upprätthåller en viss andel lokalproducerat innehåll och rättar sig efter vissa lokaliseringskrav. Enligt anslutningsavtalet är Ryssland undantaget kravet att följa WTO-bestämmelserna ända fram till år 2018. EU ser denna överenskommelse som en risk då den kan leda till utlokalisering av komponentproduktionen från EU under övergångsperioden. För att förhindra

att så sker har EU därför förhandlat fram ett bilateralt avtal med Ryska federationen som ska gälla från Ryska federationens anslutning till dess undantaget slutar gälla 2018.

Kommissionens förslag 723 och 725 syftar därmed till att upprätta ett bilateralt avtal som ska säkerställa att export från EU till Ryska federationen av motorfordonsdelar och komponenter inte sjunker på grund av att investeringsprogrammet finns kvar. Avtalet anger att om EU:s export av dessa delar och komponenter till Ryska federationen faller under en specifik tröskel ett visst år måste Ryska federationen tillåta att importtullarna på delar och komponenter med ursprung i EU minskas med motsvarande kvantitet som minskningen av EU:s export. Kompensationsmekanismen utlöses av en treprocentig minskning av EU:s export under en tolv månadersperiod, jämfört med värdet av EU:s export till Ryska federationen under 2010. Under exceptionella ekonomiska förhållanden, som definieras som en betydande minskning av den totala nybilsförsäljningen i Ryska federationen jämfört med föregående år, skulle kompensationen enligt avtalet dock inte gälla.

KOM(2011) 721 och 724 – Bevarande av åtaganden kring tjänstehandel i Partnerskaps- och samarbetsavtalet (PSA) mellan EU och Ryssland

Ryska federationens anslutning till WTO betyder också att de ansluter sig till det *Allmänna avtalet om handel med tjänster* (GATS), vilket omfattar multilaterala åtaganden om tjänstehandel med övriga WTO-medlemmar. Åtagandena i GATS, gällande tjänstehandeln med EU, är till stor del likvärdiga eller mer fördelaktiga än de som i nuläget finns fastställda i Partnerskaps- och Samarbetsavtalet mellan EU och Ryska federationen från 24 juli 1994 (PSA). Trots detta förekommer det i vissa avseenden mer fördelaktiga skrivelser i PSA, främst vad gäller internationell sjötrafiktransport och näringsbetingad temporär personrörlighet. För att säkerställa att åtaganden kring tjänstehandeln inte kommer att göras mer restriktiva för EU:s tjänsteleverantörer än de som nu är i kraft har parterna kommit överens om att Ryska federationen ska fatta en lämplig mestgynnad-nation-befrielse från GATS i detta avseende. På så sätt kommer de mer fördelaktiga bestämmelserna från PSA-avtalet skrivas in i Ryska federationens anslutningsavtal och gälla även efter dess inträde i WTO. Avtalet kräver inte att EU gör några åtaganden.

KOM(2011) 728 och 727 – Avtal för att förhindra nya eller stigande Ryska exporttullar på råvaror

Anslutningen till WTO betyder att Ryska federationen förbinder sig till en gradvis minskning eller eliminering av de nuvarande exporttullarna för olika varor angivna i bindningslistan. Denna lista omfattar dock endast de exportprodukter, huvudsakligen råvaror, som tillämpas i Ryska federationen vid skrivningstillfället, och det är Ryska federationens uppfattning att produkter som inte ingår i schemat inte heller är föremål för framtida exportrestriktioner.

För att minska risken av nya exporttullar på andra råvaror i framtiden, har EU förhandlat fram ett bilateralt avtal som kräver att Ryska federationen gör sitt bästa för att inte införa eller höja exporttullarna för ytterligare produkter. Dessa produkter, bestående främst av råvaror, presenteras i en lista som bifogas avtalet. Ryska federationen förbinder sig dessutom att samråda med kommissionen och ta dess synpunkter i beaktning vid införandet av nya exporttullar. Listan omfattar de råvaror som inte anges i ovan nämnda förteckning och för vilka 1) Ryska federationen har mer än 10 % av världsproduktionen eller exporten, 2) EU har stora importintressen, eller 3) det finns risk för störningar i det globala utbudet. Avtalet kräver inte att EU gör några åtaganden.

KOM(2011) 715 – Upphävandet av rådets förordning om importbegränsningar av vissa stålprodukter från Ryska federationen

Syftet med förslaget är att upphäva rådets förordning (EG) nr 1342/2007, som i nuläget reglerar delar av handeln med stålprodukter mellan Europeiska unionen och Ryska federationen. Avtalet från 2007 fastställer kvoter för import av stål med ursprung i Ryska federationen till Europeiska unionen. Dessa kvoter måste avskaffas och upphävandet träda i kraft den dag Ryska federationen ansluter sig till WTO.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

KOM(2011)710 – 728 påverkar inte gällande svenska regler utan gäller enbart ryska åtaganden. KOM(2011)715 påverkar inte heller svenska regler då det inte finns någon svensk implementeringslagstiftning vid direkt upphävande av en EU-förordning.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslagen medför inga budgetära konsekvenser för Sverige utan gäller enbart ryska åtaganden.

De ekonomiska fördelarna för Sverige och EU av Rysslands WTO-anslutning bedöms vara betydande. Som exempel kan nämnas sänkta exporttullar på ryskt virke, tullfrihet för många informationsteknikprodukter, sänkta importtullar inom fordonsindustrin och liberalisering av den ryska tjänstesektorn. WTO-anslutningen kan förväntas påverka det ryska affärs- och investeringsklimatet i positiv riktning samt göra landets handelspolitiska regelverk mer transparent och förutsägbart.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen ser Ryska federationens anslutning till WTO som en prioriterad fråga och ställer sig positiv till kommissionens förslag till rådsbeslut för att möjliggöra anslutningen.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

När förslagen till rådsbeslut diskuterades i Rådsarbetsgruppen för handelsfrågor (TPC) den 25 november framgick att ingen medlemsstat motsätter sig kommissionens förslag.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

I förhandlingarna om Ryska federationens WTO-anslutning har EU förhandlat gemensamt som ett handelsblock företrätt av kommissionen, som löpande har konsulterat med medlemsstaterna och relevanta institutioner.

Medbestämmande för Europaparlamentet gäller för förslag 722, 725, 724 och 727, vilka kan antas av rådet först efter Europaparlamentets godkännande.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Regeringen har löpande stämt av för Sverige väsentliga delar av förhandlingarna med svenskt näringsliv och svenska branschorganisationer.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund för rådsbeslutet av kommissionens förslag 720 föreslås vara artikel 91, 100(2) och 207(4) första stycket i kombination med artikel 218(9) i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (TFEU).

För antagandet av de fyra bilaterala avtalen i förslag 721 – 728 föreslås rättslig grund vara artikel 218 paragraf (5), (6)a och (8) TFEU.

Rättslig grund för förslag 715 har ännu inte fastställts, men föreslås bli artikel 207 TFEU.

Förslagen till rådsbeslut har godkänts i Handelspolitiska kommittén (TPC) och behandlas preliminärt i de ständiga representanternas kommitté (Coreper II) den 12 december. Därefter går det övergripande förslaget 720 samt det första förslaget om varje bilateralt avtal (dvs. 726, 723, 721, och 728 som föreslår beslut om underskrift samt provisorisk tillämpning) vidare till Rådet för utrikes frågor (FAC-Handel) den 14 december.

Det andra förslaget om varje bilateralt avtal (dvs. 722, 725, 724, och 727 som föreslår ingående av avtal) kan antas först efter godkännande från Europaparlamentet.

Förslag 715 presenteras i Handelspolitiska kommittén (TPC-STIS) den 12 december. Beslutsförfarandet för förslaget har ännu inte fastställts, men kommissionen har föreslagit att beslutet fattas först mot slutet av den ryska ratificeringsprocessen i halvårsskiftet 2012.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Då EU har förhandlat som ett gemensamt handelsblock ges kommissionen mandat att för EU:s räkning godkänna Ryska federationens WTO-anslutning samt underteckna EU:s bilaterala avtal. För flertalet dokument är principerna inte tillämpliga eftersom de inte utgör utkast till lagstiftningsakter. I den del det handlar om lagstiftningsakt är regeringens bedömning att beslutet bör tas på EU-nivå eftersom det är förslag inom den gemensamma handelspolitiken, vilken numera är exklusiv kompetens för EU.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Rådsbeslut 720, 726, 723, 721, och 728 väntas antas på FAC-Handel den 14 december inför MC8 påföljande dag.

Efter godkännande av Ryska federationens anslutningspaket till WTO vid MC8 den 15-17 december har Ryska federationen till den 15 juni 2012 på sig att ratificera anslutningsprotokollet. Till dess ska Europaparlamentet och rådet även ha antagit rådsbeslut 722, 725, 724, och 727 om ingående av de bilaterala avtalen.

30 dagar efter ratificeringen upptas Ryska federationen som fullvärdig WTO-medlem.

4.2 Fackuttryck/termer